

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 418

van **EMMILY TALPE**

datum: 9 september 2022

aan **JAN JAMBON**

MINISTER VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Ontwikkelingssamenwerking – Coronavaccinatiecampagne partnerlanden (2)

Op 14 juni 2021 informeerde ik in een schriftelijke vraag naar de stand van zaken van de vaccinatiecampagne in onze drie officiële Vlaamse partnerlanden in Afrika, namelijk Malawi, Mozambique en Zuid-Afrika. De minister duidde toen ook dat de meerwaarde van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking ligt op het niveau van het voorbereiden van de Afrikaanse landen voor het ontvangen van de vaccins.

1. Kan de minister voor onze drie partnerlanden toelichten wat de status is van de vaccinatiecampagne momenteel? In welke mate lopen de campagne en de hulp van Vlaanderen daarbij nog momenteel?
2. Welke moeilijkheden worden nog ondervonden?
3. Kan de minister toelichten welke hulp/projecten vanuit Vlaanderen naar de partnerlanden nog in de pijplijn zit(ten)?

**Vlaams
Parlement**

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 418 van 9 september 2022

van **EMMILY TALPE**

1. De vaccinatiestatistieken voor onze drie partnerlanden tot eind september 2022 zijn de volgende:

Malawi

In Malawi zijn 2.538.555 personen volledig gevaccineerd, wat overeenstemt met 19% van de doelbevolking. De doelbevolking is hier telkens de volwassen bevolking. Er werden 3.345.506 eerste dosissen en 368.505 boosterinjecties toegediend.

Mozambique

In Mozambique zijn 13.272.757 personen volledig gevaccineerd, wat overeenstemt met 96,6% van de doelbevolking. Er werden 13.459.831 eerste dosissen en 606.946 boosterinjecties toegediend. Men staat op het punt om 12- tot 17-jarigen te vaccineren.

Zuid-Afrika

In Zuid-Afrika zijn 18.609.979 personen volledig gevaccineerd, wat overeenstemt met 46,8% van de doelbevolking. Er werden 22.324.680 eerste dosissen en 3.707.234 boosterinjecties toegediend. Men heeft reeds een deel van de 12- tot 17-jarigen gevaccineerd, waarbij 1.907.856 jongeren een eerste dosis en 775.837 jongeren een tweede dosis toegediend hebben gekregen.

Voor de Vlaamse steun tot juli 2021 verwijs ik naar mijn antwoord op uw eerdere [parlementaire vraag nr.359](#) van 14 juni 2021. Bijkomend merk ik op dat verschillende componenten van zowel bilaterale als multilaterale steun zich voortzetten. In bilateraal opzicht gaat het om het gemeenschappelijk fonds voor de financiering van de gezondheidssector in Mozambique (PROSAUDE), de ondersteuning van het Nationaal Gezondheidsinstituut van Mozambique en projecten van het *SDG Acceleration Fund* in Malawi. Onze multilaterale steun gaat naar het *Humanitarian Response Plan* (HRP), UNAIDS en het *Central Emergency Response Fund* (CERF).

Met schenkingen van COVID-19-vaccins via het COVAX-mechanisme heeft Vlaanderen, samen met de federale overheid, partnerland Mozambique in zijn strijd tegen de pandemie gesteund. Concreet arriveerden 357.060 AstraZeneca-vaccins in oktober en november 2021 in hoofdstad Maputo. In januari 2022 kwamen nog eens 1.209.600 Janssen-vaccins aan in Maputo.

2. In onze drie partnerlanden worden de volgende moeilijkheden ondervonden:

Malawi

In Malawi zijn de moeilijkheden driedig. Ten eerste blijft de vaccinatiegraad laag. Ten tweede schat de algemene bevolking de risico's van zowel besmetting met COVID-19 als de gevolgen ervan laag in. Het resultaat is dat men minder bereid is

om preventieve maatregelen te nemen. Tot slot kampt de bevolking met andere acute crises, zoals stijgende voedselprijzen en dreigende hongersnood.

Mozambique

Positief is dat Mozambique nagenoeg de gehele doelbevolking vaccineerde. Bovendien zal men nu overgaan tot het vaccineren van de leeftijdscategorie 12-17-jarigen met Pfizer-vaccins. Het gaat om 4.801.544 personen. De boostercampagne loopt momenteel echter minder vlot door financieringsproblemen en door gelijktijdige vaccinatie-inspanningen om de uitbraak van polio te bedwingen. Ik merk ten slotte ook op dat de Janssen-vaccins en de AstraZeneca-vaccins waarvan de houdbaarheidsdata verstreken zijn, nog niet professioneel vernietigd konden worden.

Zuid-Afrika

Nadat Zuid-Afrika zich van voldoende vaccindosissen had verzekerd, bleek de uitdaging om deze dosissen naar plattelandsteden en -dorpen te krijgen groter dan verwacht. Verschillende maatregelen zijn gebruikt om dit hardnekkige probleem aan te pakken, zoals mobiele vaccinatiecampagnes en hulp bij het vervoer naar nabijgelegen vaccinatielocaties. Ook in het algemeen loopt de wens om zich te laten vaccineren en booster snel terug. In die mate dat men tegen eind oktober eigenlijk acht miljoen Pfizer-dosissen zou moeten vernietigd hebben omdat hun houdbaarheidsdatum zal verstrijken. De overheid heeft daarop de vervaldatum echter met drie maanden verlengd. Net zoals in Malawi nemen ook in Zuid-Afrika andere problemen, zoals bijvoorbeeld de ernstige elektriciteitscrisis, de geesten veel meer in beslag, ten nadele van aandacht voor preventie en behandeling van COVID-19. De appetijt van Afrikaanse landen om nog veel in te zetten op de aankoop van het Janssen-vaccin is enorm teruggelopen, waardoor het bedrijf zich nu zal toelagen op de productie van andere routinevaccins in samenwerking met het Indische Serum-instituut.

3. Vorig jaar keurde ik het innovatieve project goed om enerzijds een duurzame en robuuste "koudeketenoplossing" te ontwikkelen en om anderzijds testen voor het zogenaamde laatstekilometer-transport van onder meer COVID-19-vaccins in de uitdagende context van ontwikkelingslanden uit te voeren. Dit project wordt uitgevoerd door de Leuvense organisatie [Impact Licensing Initiative](#). Hiervoor zullen nog reeds te ontwikkelen en voornamelijk door zonne-energie gekoelde containers getest worden op twee locaties in Zuid-Afrika. Daarrond wordt een ondernemersmodel opgebouwd voor de toelevering van deze vaccins tot op de plaats van hun inzet. Tezelfdertijd zal men een blauwdruk ontwikkelen voor lokale productie en onderhoud van deze containers, wat moet bijdragen tot de werkgelegenheid in Zuid-Afrika. Vlaanderen zal hier 169.000 euro in investeren.

Dit jaar organiseerde mijn administratie in samenwerking met de Mozambikaanse overheid een open projectenoproep voor de uitvoering van de component 'promotie van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR) waarbij niemand achtergelaten mag worden' binnen [de vierde landenstrategienota met partnerland Mozambique \(2021-25\)](#). Vier projecten zullen daarbij definitief door mij geselecteerd worden om in de periode 2022-25 gezamenlijk 6 miljoen euro om te zetten naar initiatieven voor SRGR-gerelateerde dienstverlening en beleidsbeïnvloeding in de Mozambikaanse provincie Tete. Daarbij dienden de indieners ook aan te geven hoe hun projecten zullen bijdragen aan de veerkracht van het gezondheidssysteem tijdens gezondheidscrisis. Dergelijke aandacht voor pandemische paraatheid en veerkracht dient immers een aandachtspunt te zijn binnen alle onder de huidige landenstrategienota gefinancierde initiatieven. Zo zal ook de verdere bilaterale samenwerking met het provinciaal gezondheidsdepartement van Tete, mede

uitgevoerd door het Instituut voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen, ten dele gericht zijn op het verhogen van de crisisparaatheid van de provinciale overheid.